

Обґрунтування

прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності»

Відповідно до положень частини десятої статті 48 Закону України «Про ринок електричної енергії» до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), на ринку електричної енергії належить затвердження Порядку складання, подання та оприлюднення програми відповідності та звіту про її виконання.

27 грудня 2017 року НКРЕКП прийнято постанову № 1406 «Про затвердження Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності» (далі – постанова № 1406).

15 лютого 2022 року Верховною Радою України прийнято Закон №2046-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку установок зберігання енергії» (далі – Закон).

Підпунктом 6 пункту 2 розділу 1 Закону вносяться зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон про ринок е/е) щодо здійснення діяльності із зберігання енергії на ринку електричної енергії. Крім того Закон передбачає вимоги щодо особливостей забезпечення незалежності та відокремлення операторів систем розподілу (далі – Оператор) від діяльності із зберігання енергії.

Відповідні вимоги визначено частиною другою статті 30¹ розділу IV Закону про ринок е/е щодо заборони оператору установки зберігання енергії здійснювати діяльність з передачі та/або розподілу електричної енергії, транспортування та/або розподілу природного газу, виконувати функції оператора ринку та/або гарантованого покупця, крім випадків, визначених Законом.

Крім того, центральний орган виконавчої влади, що контролює діяльність з передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу, не може координувати чи контролювати діяльність операторів установок зберігання енергії.

Також, підпунктами 9 та 10 пункту 2 розділу 1 Закону вносяться зміни до статей 46 та 47 Закону про ринок е/е щодо заборони Оператору здійснювати діяльність із зберігання енергії та мати у власності, володіти, користуватися, розробляти, управляти чи експлуатувати установки зберігання енергії, крім випадків, передбачених Законом про ринок е/е.

Враховуючи зазначене, Управлінням стратегічного розвитку та міжнародної координації підготовлено проєкт постанови «Про затвердження змін до Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми

відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності» (далі – проєкт Постанови).

Проєктом Постанови передбачено, що Оператор у своїй програмі відповідності зобов'язаний розробити заходи щодо:

- забезпечення відокремлення Оператора від діяльності із зберігання енергії;

- заборони Оператору здійснювати діяльність із зберігання енергії;

- заборони Оператору мати на праві власності чи в управлінні акції (частки у статутному капіталі) суб'єкта господарювання, що здійснює діяльність із зберігання енергії;

- незалежності у прийнятті рішень від суб'єкту господарювання, що здійснює діяльність із зберігання енергії, Оператора та його персоналу;

- відмінності місцезнаходження (адреси) підрозділів Оператора від місцезнаходжень (адрес) суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність із зберігання енергії.

Крім цього, проєктом Постанови пропонується вдосконалити окремі положення постанови № 1406, зокрема, щодо порядку:

- внесення Оператором змін до програми відповідності;

- подання проміжних та річних звітів уповноваженими особами з питань відповідності та іншої інформації;

- внесення змін до трудового договору (контракту) уповноваженої особи з питань відповідності;

- звільнення уповноваженої особи з питань відповідності.

На виконання вимог Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» 07 червня 2022 року проєкт постанови, що має ознаки регуляторного акта, було схвалено на відкритому засіданні НКРЕКП та 08 червня 2022 року розміщено на офіційному вебсайті НКРЕКП для отримання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, органів місцевого самоврядування та інших заінтересованих осіб. Зауваження та пропозиції до проєкту постанови, що надійшли до НКРЕКП у період з 08 червня 2022 року по 20 червня 2022 року, були оприлюднені 28 червня 2022 року на офіційному вебсайті НКРЕКП та їх відкрите обговорення було проведено 04 липня 2022 року. Протокол за результатами відкритих обговорень 05 липня 2022 року було оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП.

Враховуючи зазначене, пропонуємо прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності».

**Начальник Управління
стратегічного розвитку та
міжнародної координації**

О. Голембівська



**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності, затвердженого постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1406, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

Зміни

до Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності

1. У пункті 2.2 глави 2:

1) у підпункті 1:

абзац перший після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами, знаками та цифрами «та/або зберігання енергії (крім випадків, передбачених статтею 46 Закону)»;

абзац другий після слів «постачання електричної енергії» доповнити словами, знаками та цифрами «та/або зберігання енергії (крім випадків, передбачених статтею 46 Закону)»;

в абзаці третьому слова «або передачі електричної енергії» замінити знаками та словами «, та/або передачі електричної енергії, та/або зберігання енергії»;

абзац четвертий доповнити знаками та словами «, та/або зберігання енергії»;

абзац п'ятий після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами та знаком «та/або зберігання енергії»;

2) абзаци перший – четвертий та шостий підпункту 2 після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами та знаком «або зберігання енергії,»;

3) у підпункті 3:

абзац другий після слів «постачання електричної енергії» доповнити словами та знаками «, та/або зберігання енергії»;

друге речення абзацу п'ятого після слів «виробництва електричної енергії» доповнити знаками та словами «, та/або зберігання енергії».

2. У главі 3:

1) підпункт 4 пункту 3.3 доповнити знаками та словами «, та/або зберігання енергії»;

2) пункт 3.6 виключити.

3. У главі 4:

1) пункт 4.1 доповнити словами «або з дати входження Оператора до складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання»;

2) у пункті 4.4:

абзац перший після слів «погодженні Програми» доповнити знаками та словами «(змін до Програми)»;

абзац другий після слів «подана Програма» доповнити знаками та словами «(змін до Програми)»;

абзац п'ятий доповнити словами та знаками «(змін до Програми)»;

абзац шостий після слів «погодженні Програми» доповнити знаками та словами «(змін до Програми)»;

3) пункт 4.5 викласти в такій редакції:

«4.5. Рішення Регулятора про погодження Програми (змін до Програми) оприлюднюється разом з Програмою на офіційному вебсайті Регулятора та відповідного Оператора не пізніше п'яти робочих днів після прийняття рішення про погодження. Термін дії Програми має відповідати строку дії ліцензії на провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії.»;

4) пункт 4.6 після слів «погодженні Програми» доповнити словами та знаками «(змін до Програми)»;

5) доповнити новими пунктами 4.7 – 4.11 такого змісту:

«4.7. До Програми обов'язково вносяться зміни у разі:

внесення змін до Закону та/або Порядку в частині вимог щодо відокремлення та незалежності Оператора;

змін у переліку суб'єктів господарювання, що входять до складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання до складу якого входить Оператор;

виявлення фактів щодо недотримання вимог щодо відокремлення та незалежності.

4.8. Оператор готує зміни до Програми шляхом викладення її у новій редакції та подає її на погодження Регулятору разом із порівняльною таблицею змін, відповідними супровідними документами, передбаченими пунктом 3.3 глави 3 цього Порядку, та підтвердними документами, що засвідчують настання таких змін, протягом одного місяця з дня настання підстав, визначених у пункті 4.7 цієї глави (протягом місяця, після закінчення кварталу, у випадку змін у переліку суб'єктів господарювання, що входять до складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання до складу якого входить Оператор).

Оператор повідомляє Регулятора про зміни у переліку суб'єктів господарювання, що входять до складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання до складу якого входить Оператор, протягом 10 днів з дня

виникнення таких змін з наданням актуального складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання.

4.9. У разі встановлення Регулятором фактів щодо недотримання вимог щодо відокремлення та незалежності за результатами моніторингу (у тому числі шляхом розгляду щорічного, проміжних та інших звітів Уповноваженого) або державного контролю Оператор зобов'язаний підготувати зміни до Програми та подати Регулятору відповідно до пункту 4.8 цієї глави.

4.10. Програма (зміни до Програми) набирає чинності з дня прийняття Регулятором рішення про її затвердження, якщо рішенням не встановлено більш пізній строк набрання чинності та доводяться виконавчим органом Оператора для виконання персоналом не пізніше ніж протягом 5 робочих днів з дня її затвердження Регулятором.

4.11. У разі припинення провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії та/або виходу Оператора зі складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання, Оператор протягом 10 робочих днів з дня виникнення таких обставин повинен надати Регулятору запит щодо припинення дії Програми разом з підтвердними документами, що засвідчують настання таких обставин. Регулятор приймає рішення про припинення дії Програми Оператора протягом 30 днів з дня отримання запиту Оператора.».

4. У главі 6:

1) пункт 6.1 після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом шостим такого змісту:

«змін у переліку суб'єктів господарювання, які входять до складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання разом з Оператором;».

У зв'язку з цим абзаци шостий – одинадцятий вважати відповідно абзацами сьомим – дванадцятим;

2) у реченні другому пункту 6.6:

після слів «Річного звіту» доповнити словами та знаками «разом з Річним звітом»;

слово «оприлюднюється» замінити словом «оприлюднюються»;

3) доповнити після пункту 6.9 новим пунктом 6.10 такого змісту:

«6.10. Проміжний звіт про виконання Програми Оператора повинен, зокрема, містити інформацію щодо:

випадків недотримання вимог щодо відокремлення та незалежності Оператора протягом звітного кварталу та/або недотримання вимог Програми Оператора працівниками/органами управління Оператора;

змін у переліку суб'єктів господарювання, які перебувають під прямим або опосередкованим контролем Оператора, у способі здійснення такого контролю і обсязі відповідних прав, а також щодо змін у видах діяльності таких суб'єктів господарювання;

змін у переліку суб'єктів господарювання (осіб), які здійснюють прямий або опосередкований контроль над Оператором, способі контролю та відповідних правах, які мають такі суб'єкти господарювання (особи);

змін у переліку суб'єктів господарювання, які входять до складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання разом з Оператором;

змін у складі органів управління Оператора з наданням інформації щодо їх відповідності вимогам щодо відокремлення та незалежності;

діяльності, вжитих заходів та результатів діяльності Уповноваженого протягом звітного кварталу.».

У зв'язку з цим пункт 6.10 вважати пунктом 6.11;

4) доповнити новим пунктом такого змісту:

«6.12. Річні звіти, проміжні звіти та інша інформація, передбачена цим Порядком та Програмою Оператора, надсилаються Уповноваженим Регулятором в електронному вигляді на адресу: pv_zvit@nerc.gov.ua у двох примірниках:

з накладенням кваліфікованого електронного підпису Уповноваженого як працівника Оператора з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги»;

без накладення кваліфікованого електронного підпису.

Річні та проміжні звіти Уповноваженого не підлягають погодженню посадовими особами Оператора.

Уповноважений подає Регулятору річні та проміжні звіти на офіційному бланку Оператора за власним підписом.».

5. У главі 7:

1) абзац одинадцятий пункту 7.1 викласти в такій редакції:

«Оператор та Уповноважений зобов'язані не пізніше двох тижнів з дня виникнення змін подавати Регулятору інформацію про будь-які зміни в інформації та документах, крім інформації про доходи, поданих Регулятору під час подання кандидатури на посаду Уповноваженого, упродовж усього терміну перебування особи на посаді Уповноваженого. Інформація про доходи Уповноваженого за попередній календарний рік подається Уповноваженим не пізніше 01 березня року, наступного за звітним.»;

2) у пункті 7.2:

доповнити після абзацу шостого новим абзацом сьомим такого змісту:

«положення трудового договору (контракту) щодо умов фінансової винагороди/оплати праці Уповноваженого за трудовим договором

(контрактом) мають передбачати фіксовану суму, яка не містить інших винагород та стимулів, які залежать від результатів роботи Уповноваженого. Рівень пропонованої фінансової винагороди/оплати праці Уповноваженого не повинен бути нижчим ніж трикратний розмір середньої заробітної плати, урахованої у структурі тарифу Оператора на послуги з розподілу електричної енергії;».

У зв'язку з цим абзаци сьомий – дев'ятий вважати відповідно абзацами восьмим – десятим;

доповнити новими абзацами такого змісту:

«У разі внесення змін до трудового договору (контракту) з Уповноваженим щодо прав, обов'язків, відповідальності сторін, умов фінансової винагороди/оплати праці, переліку підстав для розірвання трудового договору (контракту) Оператор зобов'язаний попередньо подати проєкт таких змін на погодження Регулятора разом із порівняльною таблицею змін.

Регулятор протягом місяця з дня отримання проєкту змін до трудового договору (контракту) з Уповноваженим повідомляє Оператора про його погодження або про відмову у погодженні.»;

3) пункт 7.6 викласти в такій редакції:

«7.6. Оператор після погодження з Регулятором має право звільнити Уповноваженого у разі:

порушення Уповноваженим умов трудового договору (контракту) та вимог Закону;

закінчення строку дії трудового договору (контракту);

виходу Оператора зі складу вертикально інтегрованого суб'єкта господарювання.»;

4) речення перше абзацу першого пункту 7.7 після слів «інформує про це Регулятора» доповнити словами «та Уповноваженого»;

5) пункт 7.10 замінити чотирма новими пунктами такого змісту:

«7.10. Уповноважений повідомляє Регулятора та Оператора про намір звільнитись з цієї посади не пізніше ніж за два тижні до дати звільнення.

Разом з повідомленням про звільнення Уповноважений надає Регулятору інформацію про доходи, звіт за відповідний період календарного року до дати звільнення та річний звіт за попередній звітний період (якщо такий не було надано раніше).

7.11. Оператор упродовж одного календарного місяця з дати звільнення Уповноваженого (незалежно від підстав звільнення) повинен подати Регулятору пропозиції щодо особи (кандидатури), яка претендує на посаду Уповноваженого, з урахуванням вимог цього Порядку.

7.12. Оператор забезпечує надання Уповноваженому інформації про виконання Програми та процедур за період відсутності призначеного

Уповноваженого. Уповноважений включає відповідний період у черговий звіт.».

7.13. Після закінчення терміну перебування на посаді Уповноважений передає власні екземпляри Звітів та інші документи (листи, тощо) до архіву відповідного ОСР.

6. Доповнити новою главою такого змісту:

«8. Відповідальність Уповноваженого

8.1. У разі виявлення Регулятором фактів невиконання Уповноваженим функцій, передбачених Законом, Програмою, трудовим договором (контрактом) та цим Порядком, Регулятор у своєму висновку щодо щорічного звіту зазначає обов'язкові для виконання Уповноваженим заходи, необхідні для їх усунення, та встановлює обґрунтовані строки їх усунення (але не більше одного місяця).

8.2. У разі неусунення Уповноваженим у встановлений Регулятором строк виявлених фактів невиконання Уповноваженим функцій, передбачених Законом, Програмою, трудовим договором (контрактом) та цим Порядком, Регулятор ініціює звільнення Уповноваженого.».

8. У додатку:

1) у главі 1:

абзац другий пункту 1.2 викласти в такій редакції:

«(наводиться перелік суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва, постачання електричної енергії (у тому числі трейдерську діяльність), та зберігання енергії (з урахуванням випадків, передбачених статтею 46 Закону), із зазначенням повної назви компаній та виду їх діяльності, що контролюють (безпосередньо або опосередковано) Оператора та/або знаходяться під безпосереднім або опосередкованим контролем Оператора, та/або перелік осіб (юридичних та/або фізичних), що здійснюють контроль над Оператором та суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність з виробництва, постачання електричної енергії (у тому числі трейдерську діяльність), та зберігання енергії (з урахуванням випадків, передбачених статтею 46 Закону) разом з переліком таких суб'єктів господарювання, із описом відповідних зв'язків).»

у пункті 1.4:

підпункт 1 після слів «постачання електричної енергії» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії (з урахуванням випадків, передбачених статтею 46 Закону),»;

підпункт 2 після слів «постачання електричної енергії» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії»;

2) у главі 2:

у пункті 2.2:

абзац другий викласти в такій редакції:

«не здійснює діяльність з виробництва, передачі, постачання електричної енергії (у тому числі трейдерську діяльність), зберігання енергії (крім випадків, передбачених статтею 46 Закону) відповідно до (назва документа (документів)) (коротко опишіть механізм забезпечення виконання цього положення). Відповідно до статті 46 Закону Оператор має у власності, використовує, розробляє, управляє, експлуатує установки зберігання енергії з метою виконання своїх зобов'язань щодо забезпечення ефективної, надійної та безпечної роботи системи розподілу та не використовує їх для купівлі та/або продажу електричної енергії на ринку електричної енергії чи для надання послуг з балансування та/або допоміжних послуг на підставі рішення Регулятора про таке право (номер та дата рішення Регулятора);»;

в абзаці третьому слова «через тридцять шість місяців з дня оприлюднення Закону не матиме» замінити словами «не має»;

абзац четвертий після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії,»;

у пункті 2.3 слова «Через тридцять шість місяців з дня оприлюднення Закону акції» замінити словом «Акції»;

3) у главі 3:

абзаци другий та третій пункту 3.2 після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії,»;

в абзаці першому пункту 3.3 слова та знак «постачання електроенергії,» замінити словами та знаками «постачання електричної енергії, та/або зберігання енергії,»;

абзаци перший та другий пункту 3.6 після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії,»;

4) у главі 4:

пункт 4.4 після слів та знаку «постачання електричної енергії,» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії (з урахуванням випадків, передбачених статтею 46 Закону),»;

пункт 4.9 після слів «трейдерської діяльності» доповнити словами та знаками «та/або зберігання енергії».

5) у главі 8:

абзаци п'ятий та шостий пункту 8.3 викласти в такій редакції:

«повідомляє Регулятора про будь-які суттєві порушення виконання цієї Програми Оператором, вертикально інтегрованим суб'єктом господарювання, протягом трьох робочих днів з дня, наступного за днем виявлення таких порушень (випадків);

повідомляє Регулятора про виникнення будь-яких комерційних та фінансових відносин між вертикально інтегрованим суб'єктом господарювання та Оператором, що порушують вимоги Програми, протягом трьох робочих днів;».

Начальник Управління
стратегічного розвитку та
міжнародної координації

О. Голембівська